

निवेशयेत् । विरुद्धपदसंकीर्ण भाषा तस्य न सिध्यति”
अनेकपदसंकीर्णस्य दुष्यत्वं च युगपत्तत्साधनायोग्यस्य ले
एव । क्रमेण तु तत्साधनयोग्यत्वे तदपि प्राप्नुमि” बड प्रतिज्ञं
यत् कार्यं व्यवहारेषु निश्चितम् । कामं तदपि गृह्णीयाद्राजा
तत्त्वबुभुत्सयेति” कात्या० उक्तेः भाषापत्रञ्च संस्कृतदेशभा-
षान्यतरेण यथाबोधं लेख्यम् मूर्खानामपि वादिप्रतिवादि
तादर्शनात् अतएव अध्यापनेऽपि तथात्वं विष्णु ध० उक्तम् ।
“संस्कृतः प्राकृतैर्वाक्यैः शिष्यमनु रूपतः । देशभाषाद्युपा-
यैश्च बोधयेत् स गुरुः स्मृतः” इति । येन सर्वेषामवबोधस्तथा
लेख्यम् व्य० त० रघु० । तच्च यावदुत्तरं पाण्डु लेखं कृत्वा
शोधनीयम् यद्योक्तं पूर्वपत्रं स्वभावोक्तं प्राड्विवेकोऽभि-
लेखयेत् । पाण्डु लेखेन फलके ततः पत्रे निवेशयेत्”
वृह० । “पाण्डु लेखेन फलके भूमौ वा प्रथमं लिखेत् ।
जनाधिकं तु संशोध्य पश्चात् पत्रे निवेशयेत् ।
शोधयेत् पूर्वपादन्तु यावन्नोत्तरदर्शनम् । अवष्टब्धोत्तरेण
निवृत्तं शोधनं भवेत्” नार० ।

आवेदनीय ति० आ+विद-णिच्-अनीयर् । १ विज्ञापनीये
यं प्रति ज्ञानाय आवेदनं क्रियते तस्मिन्, यस्य पदा-
र्थस्यावेदनं क्रियते तस्मिन् । व्यवहारे २ आवेदो कृष्णा-
दानादौ च ।

आवेदित ति० आ+विद+णिच्-कर्मणि क्त । १ विज्ञापिते
यं प्रति विज्ञापनं कृतं तस्मिन्, यस्य पदार्थस्य वेदनं कृतं
तस्मिन् । व्यवहारे आवेदनकाले २ निवेदिते पदार्थे च ।
“लिखितं साक्षिणो वापि पूर्वमावेदितं न चेत्”
नारदः “यथावेदितमर्थिना” या० स्मृतिः ।

आवेदिन् ति० आ+विद-णिच्-णिनि । १ विज्ञापके । व्यवहारे
२ वादिनि च । “अनिष्टावेदिनं स्वप्नं दृष्ट्वा” रामा० स्त्रियां
ङीप् । आ+विद-णिनि । २ आज्ञातरि ति० स्त्रियां ङीप्

आवेद्य ति० आ+विद-णिच्-यत् । १ विज्ञाप्ये २ आवेदनीयार्थे
आ+विद-णिच्-ल्यप् । ३ विज्ञाप्येत्यर्थे अव्य० ।

आवेध्य ति० आ+विध-ण्यत् । आवेधाहं सक्तादिमणौ ।

आवेश पु० आ+विश-घञ् । १ अहङ्कारभेदे, २ संरम्भे, ३ अभि-
निवेशे, ४ आसङ्गे, ५ अनुप्रवेशे, यथा भूतावेशः ।
६ प्रहभये, ७ भूताद्यावेशरोगे च । “तस्मै मयावेश-
विवर्जिताय” रघुः “तपनं प्रियविच्छेदे स्मरावेशोऽ-
न्यचेष्टितम्” सा० द० । “आवेशमोहौ क्रोधश्च गान्धारी-
हृतराष्ट्रयोः” भा० आ० प० । १ अ० “पञ्चाना-
मिन्द्रियार्थानां शोकावेशश्चातुलः” भा० व० ११ अ०

आवेशन न० आ+विश-आधारे ल्युट् । १ शिल्पशालायाम्
तत्र हि मनोऽभिनिवेशेनैव कार्यं करणात्तस्यास्तयात्वम्
२ भूतावेशादिरोगे ३ स्वर्येन्दुपरिधौ च । “मनःक्षेपस्त्वपस्मारी
महाद्यावेशनादिजः” सा० द० । “जीर्णोद्यानान्यरग्यानि
कारुकावेशनानि च” मनुः आवेशशब्दार्थे ४ कोपादौ च
आधारे ल्युट् । ५ गृहे च । आ+विश-णिच्+ल्युट् ।
६ प्रवेशसम्पादने व्यापारे

आवेशिक ति० आवेशे गृहे भवः आगतो वा टञ् तत ।

१ अतिथौ २ असाधारणे ३ बाबन्नादौ च । [२ वेष्टके (वेडा)]

आवेशित ति० आ+विश-णिच्-क्त । निवेशिते, “न मय्या-
वेशितघियां कामः कामाय कल्पते” भाग० । “मय्यावेशित
चेतसः” गोता ।

आवेष्टक पु० आवेष्टयति खलु । आवरणकारके प्राचीरादौ

आवेष्टन न० आ+वेष्ट-भावे ल्युट् । १ आवरणे करणे ल्युट् ।

आवरणसाधने २ प्राचीरादौ । (वेडा) इति ३ पदार्थे च

आविष्क ति० अवे भवः ठक् । वर्षभवे आह्लादौ “आविके
पिहकले च बान्द्रं मासं विनिर्दिशेत्” स्मृतिः “तथा
ल्यालोमहीतव्योराष्ट्राष्ट्राविकः करः” मनुः षट्ति-
शदाविकं चर्यम्” मनुः षसंक्रान्तेऽपि कर्तव्यमाविष्कं प्रथमं
द्विजैः” लघुहा० । “एकाहः पुनराविके” स्मृतिः । [मादौ

आव्य ति० अवेर्भेषस्य विकारः ष्यञ् । भेषसम्बन्धिनि दुग्धलो-

आव्याध पु० आ+व्यध-घञ् उपसृष्टत्वात्तुन अप् । सत्यकपीडने

आव्याधिन् ति० आ+व्यध-णिनि । सत्यकपीडके । स्त्रियां

ङीप् । सा च २ चोरसेनायाम् “नक्षीकाः पुरुषव्याघ्राः

परिमोक्षिण आव्याधिन्त्यस्तस्करां अरण्येष्वजायेरन्”

शत० ब्रा० “आव्याधिन्त्यः चोरसेनाः” भा० ।

आव्रश्चन न० ईप्त् व्रश्चनं छेदनम् प्रा० स० । १ ईप्च्छेदने,

“आव्रश्चनान्नस्यतयोऽनुप्रजायन्ते” शत० ब्रा० । आधारे

ल्युट् । २ छेद्यवृक्षप्रदेशे ति० आकृत्या हि यो यूपः

संस्कृत्तव्यः सस्याणुः आव्रश्चनशब्देन उच्यते “अतस्त्वमित्या-

व्रश्चने जुहोति” कात्या० ६. १. २० । आहव्यकृते यूपोऽस्मा-

दाव्रश्चनः स्यात्तौ छेदनप्रदेशः” वृत्तिः “आव्रश्चनमभिजु-

होति” शत० ब्रा० ।

आव्रस्क पु० आ+व्रश्च-घञ् कृत्वम् । ईप्च्छेदने । आत्मनो-

ऽनाव्रस्काय” तैत्ति० श्रुतिः । [वृज् । निर्लज्जप्रदेशे ।

आव्रीडक पु० अव्रीडस्य निर्लज्जस्य विषयो देशः राजन्या०

आश पु० अश-भोजने घञ् । भोजने । प्रातराशः, मायसाशः,

कर्मणि उपपदे कर्त्तरि अणे उपपदस० । तत्तद्वस्तुभक्तौ